

Motion till riksdagen

1988/89: Kr285

av Jan-Erik Wikström m. fl. (fp)

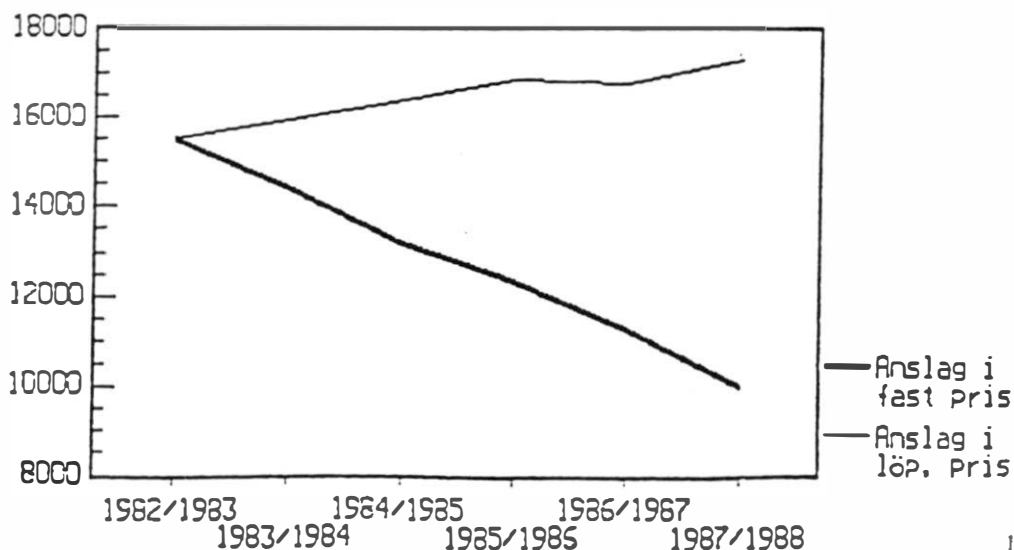
Stödet till den kulturhistoriska byggnadsvården

Vid fjolårets riksmöte lades en rad motioner fram angående de otillräckliga statliga medlen till stöd för den kulturhistoriska byggnadsvården. Kulturutskottet framhöll då bl. a. att den reala minskningen av riksantikvarieämbetets bidragsanslag, som blivit en följd av att andra satsningar på kulturmiljösektorn varit nödvändiga, inte bör få fortsätta. Utskottet utgick också från att regeringen vid den kommande budgetberedningen skulle överväga möjligheterna att öka byggnadsvårdsanslaget.

I årets proposition föreslår regeringen en höjning av riksantikvarieämbetets anslag för vård av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse från 21 384 000 kr till 22 240 000 kr eller med 4%. Allting talar för att en sådan anslaghöjning innebär att den reala minskningen av anslaget kommer att fortsätta också under budgetåret 1989/90.

Vi har tagit del av riksantikvarieämbetets anslagsframställning för det kommande budgetåret och har ur den hämtat en grafisk sammanställning som visar bidragsanslagets utveckling i fasta och löpande priser.

Beviljade anslag under åren 1982/83 – 1987/88 omräknade efter SCB byggindex I:a kvartalet 1983

Det här är en alarmerande bild av hur bidragsanslaget har urholkats år efter år sedan den kulturpolitiskt viktiga byggnadsvårdsreformen genomfördes.

Beräknat efter SCB:s byggnadskostnadsindex har således anslagets reella värde minskat med drygt 40% under åren 1983–1988. Vi anser att den utvecklingen inte längre kan accepteras. De behov och de politiska ambitioner som låg till grund för byggnadsvårdsreformen har inte minskat under de gångna åren utan de har tvärtom ökat.

Ökande behov har bl. a. tillkommit i och med att de statliga byggnadsvårdsbidragen i form av beredskapsarbeten har dragits ned väsentligt. När möjligheterna i fjol slopades att anvisa beredskapsmedel enligt reglerna om byggnadsvårdsbidrag försämrades dessutom stödmöjligheterna kraftigt i sådana regioner där beredskapsarbeten inom byggnadsvården fortfarande kunde bli aktuella. Både genom den kommunala planeringen för bevarande och initiativ till bevarande från organisationer och enskilda har efterfrågan på bidragen samtidigt ökat starkt.

Riksantikvarieämbetet redovisar i sin anslagsframställning att myndigheten inför 1988 års bidragsfördelning haft att ta ställning till 257 tillstyrkta ansökningar om bidrag på sammanlagt drygt 49 miljoner kronor. Med tillgängliga medel bifölls 55 ansökningar varvid de begärda bidragen i dessa fall reducerades med i genomsnitt 50%.

I och med fjolårets proposition Kulturmiljövård och riksdagens behandling av den har den traditionella kulturminnesvårdens uppgifter och ansvarsområde breddats och fördjupats. Vi välkomnar mot den bakgrunden initiativet i årets budgetproposition att uppdra åt riksantikvarieämbetet att för budgetåret 1990/91 göra en fördjupad anslagsframställning vad gäller kulturmiljövårdens förutsättningar i landets olika delar, liksom regeringens beslut att tillsätta en särskild utredare för utredning av möjligheterna att skapa förbättrade förutsättningar för förvaltningen av vissa kulturhistoriskt värdefulla miljöer.

I avvaktan på att dessa utredningar framläggs och leder till beslut anser vi det emellertid nödvändigt att redan i år inleda återställningen av byggnadsvårdsanslaget till byggnadsvårdsreformens avsedda reella nivå. Riksantikvarieämbetet har beräknat att en sådan återställning skulle kräva en anslagshöjning med ca 5,5 miljoner kronor.

Vi föreslår att den i propositionen föreslagna höjningen med 856 000 kronor av anslagsposten Vård av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse ökas med 2 miljoner kronor för budgetåret 1989/90 samt att riksdagen uttalar att anslagsbehoven för den kulturhistoriska byggnadsvården bör ägnas särskild uppmärksamhet i budgetberedningen inför 1990/91.

Hemställen

Mot. 1988/89

Kr285

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen till Kulturmiljövård (F 28) för anslagsposten Vård av kulturhistoriskt värdefull bebyggelse för budgetåret 1989/90 anvisar ett reservationsanslag på 2 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslagit,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om de framtida anslagsbehoven för den kulturhistoriska byggnadsvården.

Stockholm den 23 januari 1989

Jan-Erik Wikström (fp)

Lola Björkquist (fp)

Christer Eirefelt (fp)

Margareta Fogelberg (fp)